

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУК УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра математики та моделювання

Затверджую:

Дека́н факультету
машинобудування

_____ Валерій КАССОВ

«26» червня 2023р.

Гарант освітньої програми:

Кандидат фіз.-мат. наук, доцент

_____ Ольга РОВЕНСЬКА

«20» червня 2023р.

Розглянуто і схвалено на засіданні
кафедри математики та моделювання
Протокол №16 від 20.06.2023р.

В.о. зав. кафедри

_____ Ольга РОВЕНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

«Психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом»

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Математика)**

ОПП (магістр) Математика

кваліфікація Магістр середньої освіти (математика).

Вчитель математики та економіки.

Розробник: С.Л. Загребельний, канд. пед. наук, доцент

Розроблено за підтримки громадської організації «Smart Maths»

<http://formathematics.com/>

2023-2024 навчальний рік

І. РОЗПОДІЛ ГОДИН

Форма навчання	Кредитів ECTS	Годин	Аудиторних годин				Самост. робота	Розподіл за семестрами		
			Лекції	Практичні	Лабораторні	Всього		Екзамени	Заліки	ДЗ
Денна/заочна	3	90	0/8	45/0	-	45/8	45/82		+	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом» є основою формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця у педагогічній діяльності, зокрема його наставляння на готовність до педагогічної діяльності, а також розвиток педагогічної культури, спрямованої на увиразнення інтелектуальних особливостей і творчого потенціалу майбутнього фахівця.

Головною його метою є надання студентам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про психолого-педагогічні засади підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкриття концепції, основи теорії, методики і методології викладання дисциплін у системі освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічні факти, механізми, закономірності, основні характеристики навчання і виховання здобувачів вищої освіти; психолого-педагогічні засади та механізми опосередкування педагогічної діяльності у навчальному закладі, індивідуальні та соціально-психологічні явища, які породжуються умовами роботи педагогічного навчального закладу.

Основне завдання курсу полягає у сприянні підвищення якості педагогічної освіченості педагогічних кадрів, їх психолого-педагогічної та управлінської компетентності; засвоєнні теоретичних підходів до актуальних проблем педагогіки та психології в освіті, особливостей педагогічних фактів, закономірностей та механізмів освіти, навчання, виховання, розвитку та формування сучасних кадрів; закріпленні вмінь критичного аналізу психолого-педагогічних явищ та їх оцінювання; формуванні вміння застосовувати на практиці систему психолого-педагогічних наукових знань; глибокому засвоєнні, розумінні і відтворенні наукової термінології; опануванні методами і прийомами педагогіки та психології у навчанні; вивченні та узагальненні педагогічної практики в роботі викладача, наукової картини педагогічної реальності; формуванні наукового світогляду; вивченні основних проблем та тенденцій освіти, навчання, розвитку, виховання та формування наукових та науково-педагогічних кадрів; володінні методикою планування і організації процесу виховання та самовиховання; виробленні вміння передавати знання і розвиток

практичних навичок щодо професійної освіти, виховання людей, з якими контактують педагоги під час здійснення професійної діяльності; формуванні вмінь, рефлексії, емпатії, самооцінки, критичного аналізу власної поведінки та діяльності; підвищенні рівня педагогічної культури; виробленні постійної мотивації та прагнення самостійно здобувати нові сучасні знання; розумінні змісту психологічної діагностики, експертизи, психолого-педагогічного супроводу, психологічного консультування, допомоги, підтримки, психолого-педагогічної корекції; застосовуванні отриманих теоретичних знань для вирішення конкретних практичних задач у професійній діяльності науково-педагогічного працівника; закріпленні вміння працювати з науковою літературою, першоджерелами й нормативними актами; формуванні наукового мислення й самостійності суджень; виробленні навичок самостійного поглибленого вивчення будь-якої теми дисципліни, порівнювати різні точки зору, аналізувати й узагальнювати, послідовно й логічно викладати навчальний матеріал.

Отже, навчання дисципліни сприяє формуванню професійної компетентності випускника, яка поєднує у собі математичні знання майбутнього вчителя, його психолого-педагогічну та методичну підготовку, особистісні якості, формувати здатність організувати навчально-виховний процес на рівні сучасних вимог. А саме, у процесі вивчення дисципліни студент має здобути наступні компетентності:

Програмні компетентності
<i>Загальні</i>
<p>Практична робота: розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність застосовувати професійні знання у практичних ситуаціях, аналізувати, досліджувати та презентувати свій досвід.</p> <p>Відповідальність, робота в команді та лідерство: навички міжособистісної взаємодії, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, вміння переконувати та надихати колектив.</p> <p>Інформаційні технології: засвоєння нових знань, оволодіння сучасними інформаційними технологіями.</p>
<i>Фахові</i>
<p>Професійні навички: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями і студентами навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.</p> <p>Психолого-педагогічні вміння: здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід процесу навчання, проектувати цілісний освітній процес навчання, виховання та самовдосконалення учнів.</p>

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни визначаються програмними результатами навчання, а саме випускник магістратури:

«Запам'ятовування, знання»	Знання різних психолого-педагогічних і комунікаційних теорій, теорії виховання, сучасної освітньої парадигми. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи за освітньою програмою.
«Розуміння»	Виділяти різні теорії в області наукового менеджменту та ділового адміністрування, інструменти та стратегії, виконувати посадові обов'язки з управління освітнім процесом, вміти використовувати державні документи з питань виховання та освіти.
«Уміння та застосування знань»	Організовувати навчальну, дослідницьку та виховну діяльність, планувати організацію і проведення наукових досліджень за освітньою програмою.
«Автономія та відповідальність»	Усвідомлювати відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку колективу.

Теоретичні знання

Студент повинен знати:

ЗАГАЛЬНА МЕТОДИКА

- перспективи розвитку педагогічної освіти в Україні в контексті інтеграції у Європейський освітній простір;
- компоненти та джерела змісту навчання;
- теоретичні і організаційно-процесуальні, методичні засади навчально-виховного процесу у навчальних закладах системи освіти України;
- актуальні завдання дидактики у школи та підходи до їх реалізації;
- сутність технологічного підходу до здійснення педагогічної діяльності в умовах закладу освіти;
- основні види занять, методику їх проведення;
- різновиди семінарських і практичних занять, вимоги до їх проведення;
- основні вимоги до проведення тренінгових занять;
- особливості проведення лабораторних занять, консультацій, індивідуальних занять;
- методи навчання: їх класифікацію, функції, специфіку вибору;
- особливості науково-дослідної та самостійної роботи учнів;
- види і форми контролю у закладах освіти;

- психолого-педагогічні особливості учнів та учнівських класів та керівництва ними;
- організаційне та змістово-методичне забезпечення позанавчальної виховної роботи у навчальному закладі.

СПЕЦІАЛЬНА МЕТОДИКА

- основні принципи та систему освіти, її види, форми здобуття, складники освітні ступені та структуру закладів освіти України;
- структуру державних стандартів освіти;
- права та обов'язки учасників освітнього процесу;
- вимоги до складу і змісту навчально-методичної документації зі спеціальності та дисципліни;
- сутність нових та інформаційних технологій навчання у закладах освіти та дидактичні принципи побудови електронних навчальних посібників;
- принципи організації педагогічного дослідження;

Практичні уміння та навички

Студент повинен уміти:

- використовувати психологічні та педагогічні знання для організації професійної діяльності (планування, контроль, управління класом тощо);
- враховувати психологічні особливості навчальної діяльності учасників освітнього процесу у школі;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю учнів, формувати у школярів критичне мислення та уміння здійснювати діяльність за всіма її складовими;
- інтегрувати знання, які сприяють зростанню особистості, прояву її творчого потенціалу;
- самостійно опрацьовувати різні види джерел (навчальну та навчально-методичну літературу), критично її аналізувати і використовувати в педагогічній практиці та під час підготовки до занять;
- розробляти та проводити всі види занять і контрольних заходів у школі;
- організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність;
- планувати навчальні заняття згідно з навчальним планом та програмою дисципліни;
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу;
- визначати методи та засоби навчання та контролю, аналізувати їх ефективність;
- здійснювати контроль і оцінку результатів та проводити корекцію процесу навчання;
- складати завдання для контролю знань (в тому числі завдання у тестовій формі);
- застосовувати комп'ютерну техніку в навчальному процесі.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, вікова психологія, українська мова за професійним спрямуванням, хмарні технології та STEM-освіта. Простежуються міждисциплінарні зв'язки з конкретними дидактиками або методиками роботи у школі.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Тема 1. Професійно-педагогічна діяльність

Сутність професійно-педагогічної діяльності (соціономічна, виконавська метадіяльність). Педагогічна діяльність як цілісна, динамічна система. Основні компоненти психологічної структури педагогічної діяльності: гностичний, проектувальний, конструктивний, організаційний, комунікативний. Функції вчителя та викладача ВНЗ. Основні напрями роботи вчителя загальноосвітньої школи. Характеристика компонентів праці викладача школи: навчально-педагогічна діяльність, навчально-методична діяльність, організаційно-методична робота, науково-дослідна робота, виховна робота з учнями. Професіоналізм діяльності педагога: сутність та структура. Професіоналізм знань. Професіоналізм спілкування. Професіоналізм самовдосконалення.

Тема 2. Учень, як об'єкт-суб'єкт педагогічного процесу

Вікові особливості учнівської молоді. Характеристика розвитку психічних функцій у підлітковому та юнацькому віці. Механізми соціалізації особистості в період навчання у закладах освіти. Особливості адаптації молоді у навчальному закладі. Форми соціально-педагогічної адаптації: формальна, соціальна, дидактична. Труднощі адаптації учнів. Типологія сучасного школярства в психолого-педагогічній літературі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Тема 3. Загальнодидактичні і конкретно-методичні аспекти взаємозв'язку дидактики та предметних методик.

Дидактика як галузь педагогічної науки, її об'єкт, предмет. Основні категорії дидактики. Становлення методики як самостійної педагогічної дисципліни. Об'єкт, предмет, завдання окремих методик. Методологічна функція дидактики стосовно методики. Теоретична і прикладна функції предметних методик. Методологічні, логічні, науково-педагогічні, психолого-педагогічні засади методики викладання. Проблеми дидактики та методики викладання навчальних дисциплін в загальноосвітній та вищій школі. Забезпечення якості освіти – потреба сучасної педагогічної практики. Показники якості освіти.

Тема 4. Процес навчання як спільний об'єкт наукового дослідження дидактики і методики

Сутність та структура процесу навчання. Особливості процесів викладання та учіння. Структура діяльності суб'єктів навчального процесу. Характеристика навчально-пізнавальної діяльності учнів загальноосвітньої школи. Мотиви учіння школярів. Поняття дидактичних законів і закономірностей та їх характеристика. Загальнодидактичні принципи навчання. Принципи навчання у НУШ як відображення особливостей навчального процесу у школі.

Тема 5. Методи навчання

Визначення і структура методу навчання. Сучасні вимоги до методів навчання в загальноосвітній. Класифікація методів навчання. Характеристика окремих груп методів навчання. Методична підготовка педагога до ефективної реалізації методів навчання в реальному навчальному процесі.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за модулями представлені нижче:

Модулі	Зміст програмного результату навчання
Загальні засади педагогіки та методики викладання в закладах освіти.	Здобувач вищої освіти здатний <ul style="list-style-type: none">✓ до засвоєння нових знань з педагогіки, оволодіння сучасними психолого-педагогічними і комунікаційними теоріями;✓ до самоосвіти та набуття досвіду з теорії виховання;✓ до використання сучасних методів навчання, пов'язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп'ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій;✓ спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації;✓ здійснювати формування дружнього учнівського колективу у класі.
Дидактико-методичні основи навчального процесу в закладах освіти	Здобувач вищої освіти здатний <ul style="list-style-type: none">✓ створювати та передавати нові ідеї навчання, генерувати інноваційні рішення відомих проблем або дослідницьких ситуацій;✓ взаємодіяти у групі (класі), оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;✓ проводити самооцінку та аналіз власних досягнень, здатність до самоосвіти та вдосконалення професійних навичок;

Модулі	Зміст програмного результату навчання
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями і студентами навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу; ✓ здійснювати психолого-педагогічний супровід процесу навчання, проектувати цілісний освітній процес навчання, виховання та самовдосконалення учнів; ✓ управляти школою, педагогічним процесом; ✓ планувати педагогічну та господарську роботу у загальноосвітньому навчальному закладі на посаді директора; ✓ до використання сучасних методів навчання, пов'язаних із використанням ІКТ і STEM технологій: мультимедійне навчання; комп'ютерне програмоване навчання; інтерактивне навчання; дистанційне навчання; використання Інтернет-технологій; ✓ спілкуватися державною та іноземною мовами у відповідності до професійної ситуації.

4. СТРУКТУРА ТА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Технологічна карта навчальної дисципліни

на 1 семестр Види занять		Всього	Навчальні тижні															
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Аудиторні	Лекції																	
	Практичні	45	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3		
	Лабораторні																	
	Індивідуальні																	
	Поточ. контр.				+								+					
	Контр.роб.(ТО)									+								+
	Модул. контр									M1							M2	
	Захист курсов																	
	Захист лабор.																	
	Консультації																	
	Атестації										A1							A2
	Всього	45	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Самостійні	Курс. проект.																	
	Підгот. до зан	45	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2		
	Розрах.-граф.																	
	Консультації															1		
	Експерсії																	
Всього	45	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Навчальне навантаження студентів	90	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

Підсумковий контроль – залік.

4.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	усього	у тому числі			
		л	п	с.р.	Література
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки та методики викладання в закладах освіти.					
Тема 1. Професійно-педагогічна діяльність	18	–	9	9	[], с.
Тема 2. Учень, як об'єкт-суб'єкт педагогічного процесу.	18	–	9	9	
Разом за змістовим модулем 1	36	–	18	18	
Змістовий модуль 2. Дидактико-методичні основи навчального процесу в закладах освіти.					
Тема 3. Загальнодидактичні і конкретно-методичні аспекти взаємозв'язку дидактики та предметних методик.	18	–	9	9	
Тема 4. Процес навчання як спільний об'єкт наукового дослідження дидактики і методики.	18	–	9	9	
Тема 5. Методи навчання	18	–	9	9	
Разом за змістовим модулем 2	54	–	27	27	
Усього годин	90	–	45	45	

4.3. ТЕМИ СЕМІНАРІВ

Тема: Професійно-педагогічне спілкування

1. Спілкування як компонент педагогічної діяльності. Функції спілкування.
2. Рівні спілкування.
3. Стилі педагогічного спілкування.
4. Бар'єри у спілкування педагога, шляхи їх подолання.
5. Методичні основи організації ефективного спілкування педагога з учнями.

Тема: Методика організації та проведення занять у школі

- 1 Семінарське заняття як форма організації навчання, його функції. Види і методика проведення семінарських занять.
2. Основні завдання практичних занять. Форми та методика проведення практичних занять.
3. Методика підготовки та проведення лабораторного заняття.
4. Дидактична мета, методика організації та проведення індивідуальних занять, консультацій.

Тема: Самостійна та науково-дослідна робота учнів

1. Сутність і значення самостійної роботи учнів.
2. Види та форми самостійної роботи учнів.
3. Шляхи удосконалення самостійної роботи учнів.
4. Зміст, види і форми науково-дослідної роботи учнів та методика її організації.
5. Методика роботи учня з навчальною та науковою літературою.

Тема: Педагогічна технологія

1. Сутність і особливості педагогічної технології. Взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології», «навчальні технології».
2. Класифікація педагогічних технологій.
3. Характеристика технологій: проблемного навчання, дистанційного навчання, ігрових, групових, комп'ютерних.
4. Спільне і відмінне у поняттях «педагогічна система», «методика», «педагогічна технологія».

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки та методики викладання в закладах освіти.		
1	Тема 1. Професійна компетентність педагога 1. Характеристика наукових підходів до визначення сутності професійної компетентності педагога. 2. Порівняльний аналіз понять «професійна компетентність», «педагогічна майстерність», «професійна зрілість». Література 1. Гончаренко С.У. <i>Український педагогічний словник.</i> – К.: «Либідь». – 374 с. 2. <i>Життєва компетентність особистості: Науково-методичний посібник / За ред. Л.В. Сохань, І.Г. Єрмакова, Г.М. Несен.</i> – К.: Богдана, 2003. – 288 с. 3. <i>Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна.</i> – К., 2004.	6
2	Тема 2. Професійні комунікативні якості педагога 1. Роль і місце комунікативних якостей в професійній діяльності педагога. 2. Сутність основних професійних комунікативних якостей педагога: а) емпатії; б) ідентифікації; в) рефлексії; г) децентралізації. Література 1. Бутенко Н.Ю. <i>Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб.</i> – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с. 2. <i>Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навч.-метод. посіб.</i> – Л.: Норма, 2005. – 344 с. 3. <i>Педагогічна майстерність / За ред. І.А. Зязюна.</i> – К., 2004.	6

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	<p>Тема 3. Індивідуальний стиль професійної діяльності педагога</p> <p>1. Сутність індивідуального стилю діяльності педагога. 2. Основні фази становлення індивідуального стилю діяльності педагога. 3. Характеристика стилів професійної діяльності педагога.</p> <p>Література</p> <p>1. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії. - К.: МАУП, 2000. - 312с. 2. Москаленко В.В. Соціалізація личности. - К.: Вища школа, 1986, - 167 с. 3. Теслюк В.М. Сильові особливості професійно-педагогічного спілкування // Вісник Книжкової палати: Науково-практичний журнал. - К., 2006. - № 2. С.28-32. 4. Методичні рекомендації щодо формування та корекції індивідуальних стилів професійно-педагогічного спілкування у майбутніх викладачів / В.М. Теслюк, Т.Д. Іщенко, А.І. Дьомін. - К.: Аграрна освіта, 2006. - 21 с.</p>	6
Разом за 1 змістовий модуль		18
Змістовий модуль 2. Дидактико-методичні основи навчального процесу в закладах освіти.		
4	<p>Тема 4. Методологічні основи активізації навчального процесу</p> <p>1. Психологічні особливості процесу засвоєння знань а) теорія поетапного формування розумових дій П.Я. Гальперіна; б) теорія управління процесом засвоєння знань Н.Ф. Талізінної. 2. Алгоритмічний підхід до навчання. 3. Суб'єкт-суб'єктні відносини в навчальному процесі.</p> <p>Література</p> <p>1. Беспалько В.П. Основы теории педагогических систем. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1977. – 204 с. 2. Беспалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. – М, 1995. 3. Гальперин П.Я. Психология мышления и учения поэтапном формировании умственных действий // Исследования мышления в советской психологии. – М., 1966. 4. Діалогічна взаємодія в навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи: Кн.. для вчителя / За ред. Г.О. Балла, В.О. Киричука, Р.М. Шамолашвілі. – К., 1997. 5. Логвинов И.И. Дидактика: от здравого смысла к научной теории. – М.: Нар. образов., 2003. – 224 с. 6. Лозова В.І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-</p>	9

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<p>вид., доп. – Харків: «ОВС», 2020. – 164 с. 7. Талызина Н.Ф. Управление процессом усвоения знаний. – М., 1975.</p>	
5	<p>Тема 5. Методика оцінювання знань, умінь і навичок учнів та студентів 1. Контроль, його мета і функції. 2. Види контролю. 3. Вимоги до контролю. 4. Критерії оцінювання знань учнів, студентів. Література 1. Мазуха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка: Навч. посіб. – К., 2005. 2. Мельничук С. Дидактичні вимоги до оцінювання знань у технологіях навчання // Наукові записки КДПУ: Педагогічні науки. – 2002. – Вип. 45. – Ч. 1. 3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посіб. – К., 2007. 4. Пальчевський С.С. Педагогіка: Навч. посіб. – К., 2007. 5. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2005.</p>	9
6	<p>Тема 6. Педагогічна творчість 1. Сутність педагогічної творчості. 2. Умови створення творчого середовища в навчальному закладі. 3. Передовий педагогічний досвід – джерело розвитку творчості вчителя. Література 1. Автамонов П.П. Технологія педагогічного успіху: Навч. посіб. – К.: Київ. ун-т, 2002. 2. Лозова В.І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-вид., доп. – Харків: «ОВС», 2020. – 164 с. 3. Маригодов В.К. Педагогика и психология: Аспекты активизации творчества и готовности к профессиональной деятельности: Учеб. пособие. – К.: Професіонал, 2005. – 192 с. 6. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика / За ред. Л.Л. Момот. – К., 1990. 8. Сисоева В.М. Педагогічна творчість. – Х., 1998.</p>	9
	Разом за 2 змістовий модуль	27
	Усього годин	45

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Метою індивідуального завдання є формування вмінь виконувати методичний аналіз навчального матеріалу теми, задавати на конструктивному рівні цілі вивчення всієї теми та цілі уроку, планувати вивчення теоретичного матеріалу за обраною темою, формувати методику вивчення математичних (економічних) понять та теорем, проектувати контроль знань та різноманітні види самостійної та позакласної роботи учнів.

Виконання індивідуального завдання передбачає наступні розробки:

1. Постановка цілей навчання теми. При цьому необхідно скласти загальний опис цілей вивчення теми, сформувані перелік видів діяльності учнів за обраною темою через уміння та сформувані навички через систему вправ, які складаються з різнорівневих завдань за поданими вміннями.

2. Планування вивчення теоретичного матеріалу.

3. Методика формування поняття. Описати методику формування одного поняття з урахуванням наступних етапів: введення, засвоєння, застосування.

4. Складання плану-конспекту одного з уроків за обраною темою.

№	Теми для написання індивідуальної роботи
1.	Порівняльний аналіз понять «професійна компетентність», «педагогічна майстерність», «професійна зрілість»
2.	Роль і місце комунікативних якостей в професійній діяльності педагога.
3.	Характеристика стилів професійної діяльності педагога
4.	Алгоритмічний підхід до навчання.
5.	Контроль, його мета і функції. Вимоги до контролю.
6.	Критерії оцінювання знань учнів.
7.	Умови створення творчого середовища в навчальному закладі.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Підвищенню ефективності вивчення курсу сприяє використання системи евристичного навчання. Перевагу слід надати наступним формам навчання:

а) лекції: інформативні, аналітичні, проблемні;

б) евристичний семінар, практичні, лабораторні заняття, тренінги.

Доцільні методи навчання: мозкові атаки, метод проектів, рольові та дидактичні ігри, евристичні бесіди та ін.

8. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1 Критерії оцінювання. Критерієм успішного проходження підсумкового оцінювання є досягнення мінімального порогового балу. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється на основі використання модульно-рейтингової системи оцінювання. Розподіл балів за різними видами робіт та шкала оцінювання представлені у таблиці 9.

8.2. Засоби оцінювання. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання за даним курсом є усні опитування на практичних та лекційних заняттях, тестові завдання, реферати, доповіді, есе, індивідуальні завдання, письмові контрольні роботи.

8.3. Питання для перевірки засвоєння матеріалу:

1. Педагогічна компетентність викладача школи.
2. Зв'язок окремої методики з дидактикою.
3. Професійна компетентність педагога.
4. Дидактичні основи педагогічного процесу.
5. Особливості психолого-методологічних досліджень у галузі школи.
6. Концепція підготовки кадрів у системі освіти
7. Вимоги до спеціалістів педагогічної освіти.
8. Технологія особистісно-орієнтованого навчання.
9. Етапи підготовки та проведення інноваційних форм навчання у школі.
10. Методичні особливості, структура та методика нетрадиційних форм навчання у школі.
11. Критерії оцінювання наукових досягнень учнів. Основні проблеми учіння у школі.
12. Проблеми розвитку методичних досліджень.
13. Організація аудиторної роботи зі школярами.
14. Класифікація методів практичного навчання.
15. Роль вчителя в управлінні навчальним процесом.
16. Процеси викладання й учіння з погляду сучасної проблемності.
17. Роль міжпредметних зв'язків у реалізації змісту освіти.
18. Методика оцінювання знань, умінь і навичок учнів (приймання іспитів).
19. Методика проведення уроку.
20. Вимоги до змісту освіти школи.
21. Нова українська школа (НУШ), її переваги та недоліки.
22. Оцінювання навчальної діяльності учнів.
23. Основні документи для реалізації змісту освіти школи.
24. Види, форми та методи контролю.
25. Нетрадиційні принципи технології навчання.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Від заняття або контрольного заходу	Балів за одно заняття або контрольний захід	За семестр		До 1-й атестації	
		кількість занять або контрольних заходів	сума балів	кількість занять або контрольних заходів	сума балів
Індивідуальне завдання	8	5	40	3	24
Підготовка есе, доповіді з оформленням реферату	20	1	20	-	-
Модул.контр.	20	2	40	1	20
Всього			100		44

За участь у науковій роботі, вивчення спеціальної літератури і поглиблене вивчення курсу студенту можуть призначатися додаткові бали, але не більше ніж 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
75-89	добре	
55-74	задовільно	
0-54	незадовільно	не зараховано

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінний	90..100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	75..89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на	за зразком самостійно виконує практичні завдання,

		практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	55..74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	31..54	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	0..30	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

10. ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ НА ЗАЛІК

1. Концепція підготовки кадрів у системі освіти.
2. Структура методики навчального предмету.
3. Педагогічна компетентність викладача школи.
4. Зв'язок окремої методики з дидактикою.
5. Діагностика якості педагогічної праці.
6. Методологічні основи науки
7. Основні характеристики діяльності педагога навчального закладу.
8. Концепція підготовки кадрів у системі освіти.
9. Основні джерела методики навчального предмету.
10. Професійна компетентність педагога.
11. Дидактичні основи педагогічного процесу.
12. Динаміка навчального процесу.
13. Майстерність викладача як засіб формування особистості.
14. Особливості психолого-методологічних досліджень у галузі школи.
15. Взаємозв'язок елементів дидактичної системи та їх ієрархічна підпорядкованість.
16. Вимоги до спеціалістів педагогічної освіти.
17. Технологія особистісно-орієнтованого навчання.
18. Етапи підготовки та проведення інноваційних форм навчання у школі.
19. Сутність та структурні компоненти навчально-методичного комплексу.
20. Проблеми розвитку методичних досліджень.
21. Методичні особливості, структура та методика нетрадиційних форм навчання у школі.
22. Форми організації практичної підготовки.
23. Навчальний графік, робочі програми і тематичні плани.

24. Критерії оцінювання наукових досягнень учнів. Основні проблеми учіння у школі.
25. Організація аудиторної роботи зі школярами.
26. Проблеми методики викладання в сучасній школі.
27. Класифікація методів практичного навчання.
28. Роль вчителя в управлінні навчальним процесом.
29. Процеси викладання й учіння з погляду сучасної проблемності.
30. Принципи, методи і форми практичної підготовки.
31. Основні функції контролю. Класифікація функцій контролю.
32. Сутність та класифікація принципів навчання у школі.
33. Теоретичні засади практичної підготовки.
34. Характеристика принципів навчання та їх реалізація.
35. Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання.
36. Організація самостійної та індивідуальної роботи учнів.
37. Характеристика основних закономірностей процесу навчання.
38. Динаміка розвитку методів навчання в сучасній технології.
39. Гуманізація та демократизація освіти.
40. Роль міжпредметних зв'язків у реалізації змісту освіти.
41. Методика оцінювання знань, умінь і навичок учнів (приймання іспитів).
42. Основні компоненти технології навчання.
43. Форми організації технології навчання у школі.
44. Методика проведення практичних і семінарських занять.
45. Рушійні сили технології навчання у школі.
46. Класифікація методів навчання в педагогічній технології.
47. Методика проведення уроку.
48. Характеристика закономірностей технології навчання.
49. Вимоги до змісту освіти школи.
50. Нова українська школа (НУШ), її переваги та недоліки.
51. Оцінювання навчальної діяльності учнів.
52. Класифікація принципів технології навчання у школі.
53. Основні документи для реалізації змісту освіти школи.
54. Види, форми та методи контролю.
55. Історичні аспекти технології навчання.
56. Нетрадиційні принципи технології навчання.
57. Принципи організації контролю навчального процесу

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Вакуленко В. М. Розвиток теорії й практики вищої педагогічної освіти України, Росії, Білорусі на основі акмеологічного підходу : монографія. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 496 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтенговою системою навчання для студентів магістратури. – К : ЦНЛ, 2006. – 384 с.

3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: Вид. центр „Академія”, 2001. - 576с.
4. Виховна робота зі студентською молоддю : навч.посіб. / Т. Ю. Осипова, І. О. Бартенєва, О. О. Біла, І. М. Богданова ; за заг. ред. Т.Ю. Осипової. – Одеса : Фенікс, 2006. – 286 с.
5. Вища освіта в Україні : навч. посібник / В. Г. Кремень, С. М. Ніколаєнко, М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш ; за ред. В.Г.Кременя, С. М. Ніколаєнка. – К. : Знання, 2005. – 327 с.
6. Вища освіта України і Болонський процес : навчальна програма / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко. – К.–Тернопіль : Вид.ТДПУ, 2004. – 18 с.
7. Вища освіта України і Болонський процес : навч.п осібник / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. Грубінко ; за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2004. – 384 с.
8. Власова О. І. Педагогічна психологія : навч. посібник. – К. : Либідь, 2005. – 400 с.
9. Галус О. М. Порівняльна педагогіка : навч. посібник / О. М. Галус, Л. М. Шапошнікова. – К. : Вища шк., 2006. – 215 с.
10. Дорошенко С.І. Основи культури і техніки усного мовлення. - Харків: „ОВС”, 2002. - 245с.
11. Нормативно–правові документи з питань вищої освіти / за ред. Я. Я. Болюбаша. – К., 2004. – 304 с.
12. Пехота О.М., Старєва А.М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя: Монографія. - 2-ге вид. доп. та перероб. - Миколаїв: Вид-во „Іліон”, 2007. – 272 с.
13. Педагогіка: Навч. посіб. / Н.Є. Мойсеюк. - Вінниця: Універсум-Вінниця, 1998. - 348 с.
14. Педагогіка: Підруч. для студ. пед. ін-тів /За ред. Ярмаченка М. Д. - К.: Вища шк., 1986. - 543с.
15. Педагогіка: Навч. посібник /В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. - 3-є вид., випр. і доп. - Вінниця: ДП „Державна картографічна фабрика”, 2006. - 400с.
16. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін./ За ред. І.А.Зязюна. - К.: Вища шк., 1997. - 349с.
17. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія /С.О.Сисоєва, А.М.Алексюк, П.М.Воловик та ін.; За ред. С.О.Сисоєвої. - К.: ВПОЛ, 2001. - 502 с.
18. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. – К. : Слово, 2004. – 616 с.
19. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.
20. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи. Практикум : навч. посібник / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 336 с.
21. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підруч. для студ. пед. ф-тів. - К.: Генеза, 1999. - 368 с.
22. Ситниченко Л.А. Першоджерела комунікативної філософії. - К.: Либідь, 1996. - 176 с.
23. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – 2–ге вид., випр. і доп. – К. : Академвидав, 2005. – 520 с.
24. Фідула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. – 2-ге вид., доп. – К. : Академвидав, 2010. – 456 с.

Допоміжна

25. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. - К.: Київс-й держ.ун-т, 1993. - 220 с.
26. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. - К.: Освіта, 1991. - 110 с.
27. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. - К.: ІЗМН, 1998. - 204 с.
28. Закон України "Про вищу освіту"
29. Закон України "Про освіту" від 25 березня 1996 р. № 100/96-ВР.

30. Наказ Міністерства освіти України від 04.03.1998 р. № 86 "Про введення в дію "Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) та про нормативне і навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою".

31. Наказ Міністерства освіти України від 02 червня 1993 р. № 161 "Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах"

32. Освітні технології: Навч. - метод. посіб. /О.М. Пехота, А.З.Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. - К.: А.С.К., 2001.- 256 с.

33. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. № 65 "Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)".

34. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах у 2002/2003 навчальному році // МОН України. Лист № 1/9 - 304 від 17.06. 2002р.

Методичне забезпечення

67. Загребельний С. Психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом» // Посібник для студентів математичних спеціальностей педагогічних та класичних університетів. — Краматорськ : ДДМА, 2020.

68. Загребельний С. Конспект лекцій по психолого-педагогічним засадам управління освітнім процесом // Посібник для студентів математичних спеціальностей педагогічних та класичних університетів. — Краматорськ : ДДМА, 2020.

69. Загребельний С. Л. Психолого-педагогічні засади управління освітнім процесом: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для студентів спеціальності 014 Середня освіта (математика) – Краматорськ : ДДМА, 2021.

Інформаційні ресурси

70. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>, <https://mon.gov.ua/ua/tag/zagalna-serednya-osvita>

71. База шкільних підручників онлайн <https://gdz4you.com/pidruchnyky/>

72. Сайт «Уроки математики» <http://www.go2math.com>

73. Журнал «Математика в школах України» <http://journal.osnova.com.ua/journal>

74. <http://www.info-library.com.ua/> – Електронна бібліотека.

75. Сайт факультету соціології та психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка – Режим доступу : <http://www.socd.univ.kiev.ua/>